

RIKSDAGENS SVAR 5/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av bestämmelserna om forum i tvistemål

Ärende

Regeringen har till 2008 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av bestämmelserna om forum i tvistemål (RP 70/2008 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 16/2008 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av rättegångsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i rättegångsbalken 15 kap. 12 §, sådan den lyder i lag 22/1927,
ändras 10 kap. jämte ändringar och
fogas till 31 kap. 1 §, sådan den lyder i lag 109/1960, ett nytt 2 mom. som följer:

10 kap.

Om forum i tvistemål

Allmänt forum

1 §

Ett yrkande mot en fysisk person prövas av den tingsrätt inom vars domkrets personen i fråga har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort.

2 §

Ett yrkande mot ett bolag, en förening, en stiftelse eller någon annan privaträttslig juridisk person eller mot någon annan offentligrättslig juridisk person än staten eller en kommun prövas av den tingsrätt inom vars domkrets den ju-

ridiska personen har sitt hemvist eller sin huvudsakliga förvaltning.

Ett yrkande mot staten prövas av den tingsrätt inom vars domkrets den statliga myndighet som för statens talan finns.

Ett yrkande mot en kommun prövas av den tingsrätt inom vars domkrets kommunen finns.

Alternativa forum

3 §

Ett ärende som gäller verksamheten vid en juridisk persons filial, avdelning, representation eller något annat motsvarande verksamhetsställe eller en enskild näringsidkares verksamhets-

ställe och där den juridiska personen eller näringsidkaren är svarande kan även prövas av den tingsrätt inom vars domkrets verksamhetsstället finns.

4 §

Ett yrkande mot staten kan även prövas av den tingsrätt inom vars domkrets kändan har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort.

5 §

Ett yrkande som en konsument med stöd av konsumentskyddslagstiftningen framställer mot en näringsidkare kan även prövas av den tingsrätt inom vars domkrets konsumenten har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort.

6 §

Ett ärende som gäller arbetsavtal kan även prövas av den tingsrätt inom vars domkrets arbetet normalt utförs. Om arbetet normalt inte utförs inom en och samma domkrets, kan en arbetstagares yrkande mot arbetsgivaren även prövas av den tingsrätt inom vars domkrets den arbetsgivare som anställde arbetstagaren har sitt verksamhetsställe.

7 §

Ett ärende som gäller annat skadestånd än ett sådant som grundar sig på avtalsförhållande kan även prövas av den tingsrätt inom vars domkrets den skadevållande handlingen företogs eller den försummade handlingen borde ha företagits eller skadan uppkom.

Ett i 1 mom. avsett ärende kan även prövas av den tingsrätt inom vars domkrets den som yrkar på ersättning har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort, om yrkandet grundar sig på

- 1) trafikförsäkringslagen (297/1959),
- 2) patientskadelagen (585/1986),
- 3) produktansvarslagen (694/1990),
- 4) lagen om miljöskadeförsäkring (81/1998),
- 5) lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999).

8 §

Ett ärende som gäller fast egendom kan även prövas av den tingsrätt inom vars domkrets egendomen finns.

Med ett ärende som gäller fast egendom avses ett ärende som gäller

- 1) äganderätten till fast egendom,
- 2) panträtt i fast egendom, indrivning av en fordran så att betalning enbart eller vid sidan av ett personligt fordringsanspråk söks ur fast egendom som är intecknad eller annars utgör pant för fordran, eller rätten till inkomst och förmåner av fast egendom,
- 3) arrenderätt eller annan hyresrätt eller besittningsrätt eller annan nyttjanderätt till fast egendom eller lösgörningsrätt, inlösningsrätt, förköpsrätt eller någon annan rättighet som gäller fast egendom,
- 4) ersättning för skada som orsakats på fast egendom eller för olovligt nyttjande av fast egendom,
- 5) ersättning för hävning av ett köp av fast egendom eller för ett ogiltigt köp, eller ett yrkande på nedsättning av köpeskillingen eller på betalning av obetald köpeskillning eller något annat motsvarande ärende,
- 6) ett yrkande på betalning av arrende eller hyra, bolagsvederlag eller något annat vederlag eller någon annan motsvarande fordran.

9 §

Ett yrkande på underhållsbidrag kan även prövas av den tingsrätt inom vars domkrets den som yrkar på eller får underhållsbidrag har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort.

10 §

Om en kärande väcker flera käromål mot samma svarande, kan de alla prövas av den tingsrätt där svaranden enligt lagen är skyldig att svara på något av dem, om käromålen väcks samtidigt och stöder sig på väsentligen samma grund.

Om käromål väcks mot olika svarande, kan de alla prövas av den tingsrätt där någon av svarandena enligt lagen är skyldig att svara, om käromålen väcks samtidigt och stöder sig på väsentligen samma grund.

Om flera personer genom den dom som meddelas endast tillsammans kan åläggas de skyldigheter som yrkas i ett käromål, kan käromålet prövas av den tingsrätt där någon av dem enligt lagen är skyldig att svara.

Ett genkäromål som avses i 18 kap. 3 § och ett käromål som avses i 4 och 5 § i nämnda kapitel kan prövas av den tingsrätt där huvudkäromålet är anhängigt, också om det av skäl som anges i 7 § 2 mom. i nämnda kapitel inte handläggs i samma rättegång som huvudkäromålet.

Exklusiva forum

11 §

Ett ärende som gäller äktenskapsskillnad, samlevnadens upphörande, ett äktenskaps giltighet eller annan avvitrning än sådan som förrättas efter en makes död prövas av den tingsrätt inom vars domkrets någondera maken har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort.

12 §

Ett ärende som gäller fastställande av faderskap prövas av den tingsrätt inom vars domkrets modern eller barnet har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort.

Ett ärende som gäller upphävande av faderskap prövas av den tingsrätt inom vars domkrets barnet har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort.

13 §

Ett ärende som gäller vårdnad om barn eller umgängesrätt prövas av den tingsrätt inom vars domkrets barnet har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort.

14 §

Ett ärende som gäller verkställighet av ett beslut om vårdnad om barn och umgängesrätt prövas av den tingsrätt inom vars domkrets barnet eller sökandens motpart har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort eller inom vars domkrets någondera av dem uppehåller sig.

15 §

Ett ärende som gäller förordnande av en intressebevakare eller skiljande av en intressebevakare från dennes uppdrag, begränsning av en persons handlingsbehörighet eller upphävande eller ändring av en begränsning prövas av den tingsrätt inom vars domkrets den vars intresse ska bevakas har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort.

16 §

Ett ärende som gäller fastställande av adoption prövas av den tingsrätt inom vars domkrets adoptanten har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort.

17 §

Ett ärende som gäller kvarlåtenskap eller ett dödsbo prövas av den tingsrätt inom vars domkrets den avlidne hade sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort.

Med ett ärende som gäller kvarlåtenskap avses ett ärende som gäller

- 1) rätten till arv, arvsavsägelse eller någon annan rättshandling med anknytning till arv,
- 2) rätten till laglott, utfyllnad av laglott eller rätt till bidrag eller gottgörelse ur kvarlåtenskap,
- 3) rätten för en efterlevande make att förfoga över kvarlåtenskapen eller egendom som hör till kvarlåtenskapen, avvitrning som ska förrättas efter en makes död eller sådant klander av avvitrning som har väckts efter en makes död,
- 4) en rätt som grundar sig på testamente eller giltigheten, klander eller tolkning av testamente,
- 5) förvaltning av dödsbo, förordnande eller entledigande av en boutredningsman eller skiftesman, bouppteckning eller boutredning,
- 6) arvskifte eller klander av arvskifte.

Med ett ärende som gäller ett dödsbo avses ett ärende som gäller ett dödsbos eller en dödsbodelägares eller en testamentstagares ansvar för den avlidnes eller boets förbindelser och andra motsvarande angelägenheter.

Subsidiära forum

18 §

Om det inte annars finns någon domstol där ett ärende kan prövas gäller följande:

1) ett ärende som gäller ett yrkande mot en fysisk person kan prövas av den tingsrätt inom vars domkrets svaranden uppehåller sig eller senast hade sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort,

2) ett ärende som gäller åläggande för svaranden att betala en penningprestation kan prövas av den tingsrätt inom vars domkrets svaranden har utmätningsbar egendom,

3) ett ärende som gäller rätten till lös egendom kan prövas av den tingsrätt inom vars domkrets egendomen finns,

4) ett ärende som gäller äktenskapsskillnad, samlevnadens upphörande, ett äktenskaps giltighet eller annan avvittning än sådan som förrättas efter en makes död prövas av den tingsrätt inom vars domkrets någondera maken senast hade sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort,

5) ett ärende som gäller fastställande eller upphävande av faderskap prövas av den tingsrätt inom vars domkrets den man som är svarande har eller senast hade sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort; ett ärende som gäller upphävande av faderskap kan dessutom prövas av den tingsrätt inom vars domkrets modern har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort,

6) ett ärende som gäller vårdnad om barn eller umgängesrätt prövas av den tingsrätt inom vars domkrets barnet senast hade sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort eller, om barnet inte har haft hemvist eller vanlig vistelseort i Finland, av den tingsrätt inom vars domkrets någondera föräldern eller den som föreslagits bli vårdnadshavare har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort,

7) ett ärende som gäller verkställighet av ett beslut om vårdnad om barn och umgängesrätt prövas av den tingsrätt inom vars domkrets sökanden har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort,

8) ett ärende som gäller förordnande av en intressebevakare eller skiljande av en intressebevakare från dennes uppdrag eller begränsning eller ändring av en persons handlingsbehörighet

prövas av den tingsrätt inom vars domkrets den vars intresse ska bevakas uppehåller sig, samt

9) ett ärende som gäller kvarlåtenskap eller ett dödsbo prövas av den tingsrätt inom vars domkrets dödsboets egendom eller merparten av egendomen finns.

Ärenden där behörighetsgrunderna enligt 1 mom. inte blir tillämpliga prövas av Helsingfors tingsrätt.

Avtal om behörig domstol

19 §

Parterna har rätt att avtala om att ett tvistemål som avses i 1—10 § kan eller ska prövas av någon annan tingsrätt än den som anges i lagen eller att ett mål inte får prövas av en viss tingsrätt (*avtal om behörig domstol*). Avtalet ska ingås skriftligt och får gälla en viss tvistefråga eller framtida tvister med anledning av ett bestämt rättsförhållande.

Rätten för en konsument, en arbetstagare eller den som yrkar på eller får underhållsbidrag att få ett ärende prövat av en domstol som anges i detta kapitel får inte begränsas genom avtal, utom om avtalet har ingåtts efter tvistens uppkomst.

Avtal om behörig domstol får inte ingås i ärenden som avses i 11—17 §.

Fortsatt behörighet

20 §

Den domstol där ett ärende inleds fortsätter att vara behörig även om de omständigheter som behörigheten grundar sig på förändras efter inledandet av ärendet.

Prövning av behörigheten och överföring av ett ärende till en annan domstol

21 §

Om ett ärende som avses i 1—10 § har inletts vid någon annan tingsrätt än en sådan som anges i lagen eller i ett avtal om behörig domstol och om en part gör en invändning om bristande behörighet hos tingsrätten när parten första gången för talan i saken, eller om en part inte avger ett

begärt svaromål eller inte infinner sig till ett sammanträde i tingsrätten som parten har kallats till direkt, ska tingsrätten avvisa ärendet, om inte den överför det till en annan tingsrätt med stöd av 22 §.

Om ett ärende som avses i 11—17 § har inletts vid någon annan tingsrätt än en sådan som anges i lagen, ska tingsrätten självant avvisa ärendet, om inte den överför det till en annan tingsrätt med stöd av 22 §.

22 §

Om tingsrätten finner att den inte är behörig att pröva ett ärende, ska den överföra ärendet till en tingsrätt som är behörig, med kärandens eller sökandens samtycke. Ärendet behöver dock inte överföras, om det inte utan svårigheter går att få reda på vilken tingsrätt som är behörig.

Den överförande tingsrättens beslut och andra åtgärder i samband med ärendet gäller tills den tingsrätt som ärendet har överförts till beslutar något annat. Ett beslut om överföring får inte överklagas.

23 §

Hovrätten får inte i samband med ett överklagande pröva om den tingsrätt som har prövat och avgjort huvudsaken var lokalt behörig, om inte en part har gjort en invändning om bristande behörighet hos tingsrätten och överklagat avgörandet i denna fråga.

Högsta domstolen får pröva frågan om en tingsrätts lokala behörighet endast om hovrätten har prövat denna fråga och avgörandet i den överklagas.

24 §

Om en högre domstol finner att en lägre domstol inte varit behörig att pröva ett ärende, ska den överföra ärendet till en lägre domstol som är behörig. Ett ärende överförs dock inte, om alla parter motsätter sig en överföring.

Om flera domstolar genom lagakraftvunna beslut på grund av bristande behörighet har avvisat ett ärende, ska högsta domstolen, om den finner att någon av dessa domstolar är behörig, på ansökan undanröja det felaktiga beslutet och

hänvisa ärendet till fortsatt handläggning vid domstolen i fråga.

Internationell behörighet

25 §

Finsk domstol är behörig att pröva ett ärende av internationell natur, om ärendet har en sådan anknytning till Finland som grundar sig på en omständighet som avses i 1—4, 6—9, 11—17 eller 19 §, utom om det är klart att ett avgörande av en finsk domstol inte kan ha någon rättslig betydelse för parterna.

Finsk domstol är också behörig att pröva ett ärende som har en sådan anknytning till Finland som grundar sig på en omständighet som avses i 5, 10 eller 18 § eller på någon annan väsentlig omständighet, utom om

1) ett avgörande av en finsk domstol inte skulle ha någon faktisk rättslig betydelse för parterna, eller

2) det med hänsyn till ärendets anknytning till olika stater, den bevisning som ska läggas fram, parternas kostnader och övriga omständigheter är klart mer ändamålsenligt att ärendet prövas av en domstol i någon annan stat.

Finsk domstol är dock behörig trots det som sägs i 2 mom. 2 punkten, om det förfarande som iakttas eller den lagstiftning som tillämpas av domstolen i en främmande stat strider mot grunderna för den finska rättsordningen.

26 §

En finsk domstol ska självant pröva om den enligt 25 § är behörig att pröva ett ärende av internationell natur.

Om ett ärende av internationell natur är sådant att ett giltigt avtal om behörig domstol enligt 19 § 1 eller 2 mom. får ingås i ett motsvarande nationellt ärende, ska en finsk domstol pröva sin behörighet endast om en part gör en invändning om bristande behörighet hos domstolen när parten första gången för talan i saken, eller om en part inte avger ett begärt svaromål eller inte infinner sig till ett sammanträde i tingsrätten som parten har kallats till direkt. Den finska domstolen ska dock självant avvisa ärendet,

om det är klart att ett avgörande av en finsk domstol inte kan ha någon rättslig betydelse för parterna.

Kapitlets subsidiaritet

27 §

Bestämmelserna i detta kapitel ska iakttas, om inte något annat följer av någon annan lag, Europeiska gemenskapens lagstiftning eller internationella fördrag som är bindande för Finland.

31 kap.

Om extraordinärt ändringssökande

1 §

Att huvudsaken har avgjorts i en domstol som saknar lokal behörighet är inte en sådan grund för att undanröja domen som avses i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om upphävande av lagen om laga domstol och rättegång i vissa fall

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen av den 27 oktober 1944 om laga domstol och rättegång i vissa fall (736/1944).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 13 § i rättshjälpslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i rättshjälpslagen av den 5 april 2002 (257/2002) 13 § 4 mom. som följer:

13 §

När rättshjälpen börjar och dess varaktighet

det, förblir förordnandet för rättegångsbiträdet i ärendet i kraft, om inte den överförande domstolen beslutar något annat.

När en domstol med stöd av 3 kap. 2 § eller 4 kap. 8—10 § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) eller med stöd av 10 kap. 22 eller 24 § i rättegångsbalken överför ett ärende till en annan domstol som inte tidigare har behandlat

Denna lag träder i kraft den 20 .
På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om upphävande av 16 § i lagen om vissa samäganderättsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 16 § i lagen av den 25 april 1958 om vissa samäganderättsförhållanden (180/1958).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .
På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 18 § i förköpslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i förköpslagen av den 5 augusti 1977 (608/1977) 18 § som följer:

18 §

Talan i ärenden som avses i 15 och 17 § ska väckas vid tingsrätten inom sex månader från det att förköpet slutfördes.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 12 kap. 1 d § i konsumentskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konsumentskyddslagen av den 20 januari 1978 (38/1978) 12 kap. 1 d § 2 mom., sådant det lyder i lag 1162/1997, som följer:

12 kap.

Särskilda stadganden

1 d §

Behandling av tvister

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Bestämmelser om behörig domstol och om avtal om behörig domstol finns i 10 kap. i rättegångsbalken.

Lag

om ändring av 7 kap. 4 § i lagen om bostadsköp

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 23 september 1994 om bostadsköp (843/1994) 7 kap. 4 § som följer:

7 kap.

Särskilda stadganden

4 §

Behörig domstol

Bestämmelser om behörig domstol och om avtal om behörig domstol finns i 10 kap. i rättegångsbalken.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 74 § i lagen om försäkringsavtal

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 juni 1994 om försäkringsavtal (543/1994) 74 § som följer:

74 §

Tid för väckande av talan

Talan med anledning av försäkringsgivarens ersättningsbeslut ska väckas inom tre år efter det att parten har fått skriftligt besked om försäk-

ringsgivarens beslut och om denna tidsfrist, annars går talerätten förlorad.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 5 kap. 4 § i lagen om öppna bolag och kommanditbolag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 29 april 1988 om öppna bolag och kommanditbolag (389/1988) 5 kap. 4 § 1 mom. som följer:

5 kap.

Likvidation av öppna bolag

4 §

Företrädande av en bolagsmans dödsbo

Om dödsboet efter en bolagsman inte har någon boutredningsman, ska det utse en delägare i dödsboet eller någon annan person att företräda boet vid bolagets likvidation. Om dödsboet inte

på begäran utser någon sådan företrädare, kan en bolagsman hos en domstol som avses i 10 kap. 17 § i rättegångsbalken yrka att en god man ska förordnas för att företräda dödsboet i bolaget.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om upphävande av 7 kap. 4 § i skadeståndslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs i skadeståndslagen av den 31 maj 1974 (412/1974) 7 kap. 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1423/1991.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .
På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om ersättning för olycksfall som orsakats civilpersoner av krigsmateriel

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 21 december 1990 om ersättning för olycksfall som orsakats civilpersoner av krigsmateriel (1213/1990) 3 § som följer:

3 §

I fråga om ersättningen gäller i tillämpliga delar 5 kap., 6 kap. 1 § och 7 kap. 3 § i skadeståndslagen (412/1974).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 11 § i trafikförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i trafikförsäkringslagen av den 26 juni 1959 (279/1959) 11 §, sådan den lyder i lag 361/1993, som följer:

11 §

Ersättningstalan enligt denna lag ska i den

ordning som gäller för tvistemål väckas mot försäkringsbolaget inom tre år från den tidpunkt då

den skadelidande fick vetskap om skadan och om vilket försäkringsbolag som är ansvarigt för skadan.

Den som inte har anhängiggjort sin talan inom den tid som föreskrivs i 1 mom. förlorar sin rätt till ersättning enligt denna lag. Samma verkan som väckande av talan har dock att det trafikförsäkringsbolag som saken gäller bevisligen tillställs en skriftlig anmälan om trafikskadan inom den tid som anges i nämnda moment och som

innehåller uppgifter om var och när skadan inträffat samt om den skadelidande och hans eller hennes adress.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om upphävande av 14 § i patientskadelagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 14 § i patientskadelagen av den 25 juli 1986 (585/1986).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om upphävande av 12 § i produktansvarslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 12 § i produktansvarslagen av den 17 augusti 1990 (694/1990).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 23 § i lagen om miljöskadeförsäkring

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 30 januari 1998 om miljöskadeförsäkring (81/1998) 23 § som följer:

23 §

Väckande av talan

Talan som gäller ersättning kan väckas vid tingsrätten först efter det att miljöförsäkringsnämnden har yttrat sig om försäkringsgivarens

eller Miljöförsäkringscentralens ersättningsbeslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om upphävande av 18 § i lagen om ansvar i spårtrafik

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 18 § i lagen av den 5 februari 1999 om ansvar i spårtrafik (113/1999).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om upphävande av 11 § i lagen om ersättning för miljöskador

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs 11 § i lagen av den 19 augusti 1994 om ersättning för miljöskador (737/1994).

2 §
Denna lag träder i kraft den 20 .
På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 74 § i lagen om utländska försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 17 mars 1995 om utländska försäkringsbolag (398/1995) 74 §, sådan den lyder i lag 525/2008, som följer:

74 §
Delgivning av stämning

Om ett utländskt försäkringsbolag har en filial i Finland, anses en stämning ha tillställts bolaget när den har delgivits generalagenten. Om en sammanslutning är generalagent, anses stämningen på motsvarande sätt ha blivit överlämnad

när den har delgivits den person som sammanslutningen har utsett till sin representant.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 24 § i namnlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i namnlagen av den 9 augusti 1985 (694/1985) 24 § 1 mom. som följer:

24 §
Förverkande av släktnamn

Om någon på ansökan har fått ett nytt släktnamn och användningen av namnet i väsentlig mån kränker en sådan rätt till skyddat namn eller kännetecknen som avses i 12 §, kan innehavaren av namnet eller kännetecknet i tingsrätten

föra talan om att släktnamnet ska förklaras förverkat.

Denna lag träder i kraft den 20 . På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 29 och 34 § i adoptionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i adoptionslagen av den 8 februari 1985 (153/1985) 34 § 4 mom., sådant det lyder i lag 175/1996, samt
ändras 29 § 1 mom. som följer:

29 §	Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelser om behörig domstol i adoptionsärenden finns i 10 kap. i rättegångsbalken.	På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.
— — — — —	

Lag

om ändring av 13 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 8 april 1983 angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983) 13 §, sådan den lyder i lag 186/1994, som följer:

13 §	Denna lag träder i kraft den 20 .
<i>Behörig domstol</i>	På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.
Bestämmelser om behörig domstol i ärenden som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt finns i 10 kap. i rättegångsbalken.	
— — — — —	

Lag

om ändring av 4 och 5 § i lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 16 augusti 1996 om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt (619/1996) 4 och 5 § som följer:

4 §

Ansökan om verkställighet

Bestämmelser om behörig domstol i verkställighetsärenden finns i 10 kap. i rättegångsbalken.

Verkställighet av ett beslut som gäller vårdnaden om ett barn kan i stället för hos domstol sökas hos utmätningsmannen på den ort där barnet har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort eller där barnet uppehåller sig, om mindre än tre månader har förflutit från det vårdnadsbeslutet meddelades.

Ansökan om verkställighet ska vara skriftlig och innehålla beslutet i original eller en kopia styrkt av den myndighet som har meddelat beslutet.

ra ett ärende till en annan behörig tingsrätt, om det är uppenbart mer ändamålsenligt att ärendet handläggs där. Ärendet får inte återföras, om inte nya särskilda skäl kräver det.

Om verkställighet i enlighet med 10 kap. i rättegångsbalken har sökts hos tingsrätten på den ort där sökanden har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort eller hos Helsingfors tingsrätt, ska denna begära handräckning av polisen med stöd av 32 § 2 mom. i denna lag för att få reda på var barnet och sökandens motpart befinner sig. Om det då konstateras att också någon annan tingsrätt är behörig, kan ärendet överföras enligt 1 mom. i denna paragraf. Till dess ärendet har överförts ska tingsrätten dock vidta de åtgärder i ärendet som enligt denna lag ankommer på den.

5 §

Överföring av ett ärende

Utan hinder av vad som i 10 kap. 22 § i rättegångsbalken bestäms om överföring av ett ärende, kan en tingsrätt som är behörig även överfö-

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om tillämpning av rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 21 december 2004 om tillämpning av rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar (1153/2004) 2 § 2 mom. som följer:

2 §

Behörig domstol

yrkandet enbart gäller fastställelse av erkännande eller icke-erkännande av ett avgörande som gäller föräldraansvar, av en domstol som avses i 13 § i nämnda kapitel.

Om det med stöd av artikel 21.3 i förordningen yrkas på fastställelse av att en dom som meddelats i en annan medlemsstat i Europeiska unionen ska erkännas eller lämnas utan erkännande i Finland, ska ärendet prövas av en domstol som avses i 10 kap. 11 § i rättegångsbalken eller, om

Denna lag träder i kraft den 20 .
På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 70 § i lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 1 april 1999 om förmyndarverksamhet (442/1999) 70 § 1 mom. som följer:

70 §

Om inte något annat bestäms nedan, föreskrivs om behörig domstol i ärenden som gäller förordnande av intressebevakare eller begräns-

ning av en persons handlingsbehörighet i 10 kap. i rättegångsbalken.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om underhåll för barn

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 5 september 1975 om underhåll för barn (704/1975) 14 § 1 mom. som följer:

14 §

Bestämmelser om behörig domstol i ärenden som gäller underhållsbidrag finns i 10 kap. i rättegångsbalken.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 28 och 40 § i lagen om faderskap

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 5 september 1975 om faderskap (700/1975) den svenska språkdräkten i rubriken för 28 § och 28 § 1 mom. samt 40 §, av dem 28 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1238/2006, som följer:

28 §

Behörig domstol

Bestämmelser om behörig domstol i ärenden som gäller fastställande av faderskap finns i 10 kap. i rättegångsbalken.

40 §

Behörig domstol

Bestämmelser om behörig domstol i ärenden som gäller upphävande av faderskap finns i 10 kap. i rättegångsbalken.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av konkurslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konkurslagen av den 20 februari 2004 (120/2004) 7 kap. 2 § 4 mom. samt
fogas till 7 kap. en ny 16 § som följer:

7 kap.

Förfarandet i domstol

2 §

Behörig domstol i ett ärende som gäller försättande i konkurs

— — — — —
Ett ärende som gäller försättande av ett dödsbo i konkurs prövas av den domstol som avses i 10 kap. 17 § i rättegångsbalken. I andra hand prövas ärendet av den domstol som avses i 18 § 1 mom. 9 punkten i nämnda kapitel.

16 §

Avtal om behörig domstol

Det kan inte avtalas om att ett ärende som avses i detta kapitel ska handläggas av någon annan domstol, om inte något annat följer av någon annan lag, Europeiska gemenskapens lagstiftning eller internationella fördrag som är bindande för Finland.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 20 .
På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om upphävande av 23 § 2 mom. och 45 § i lagen angående vissa familjerättsliga förhållanden av internationell natur

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 23 § 2 mom. och 45 § i lagen av den 5 december 1929 angående vissa familjerättsliga förhållanden av internationell natur (379/1929).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .
På ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 10 februari 2009